

მთავრობის ვალი

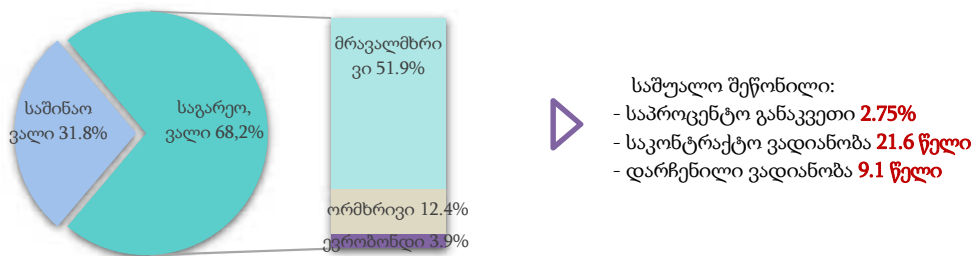
„ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის შესაბამისად განსაზღვრული ლიმიტის ფარგლებში მთავრობის ვალის ნაშთი და საჯარო და კერძო თანამშრომლობის კრიტერიუმების შესაბამისი პროექტების ფარგლებში აღებული ვალდებულებების მიმდინარე ღირებულების ჯამი 2025 წლის 31 აგვისტოს მდგომარეობით შეადგენს 34 619.2 მლნ ლარს.

ზემოხსენებული ჯამური ვალდებულება მოიცავს „სახელმწიფო ვალის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებულ სახელმწიფო ვალს, გარდა საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ აღებული ვალდებულებებისა - 34 593.1 მლნ ლარს, საბიუჯეტო ორგანიზაციების სესხების არსებულ ნაშთს - 6.1 მლნ ლარს და საჯარო და კერძო თანამშრომლობის კრიტერიუმების შესაბამისი პროექტების ფარგლებში აღებული ვალდებულებების მიმდინარე ღირებულებას - 20.0 მლნ ლარს.

მთავრობის საგარეო ვალი

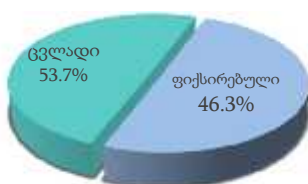
მთავრობის საგარეო ვალის ნაშთი, 23 584.5 მლნ ლარი, მთლიანი მთავრობის ვალის 68%-ია. აღნიშნული საკრედიტო რესურსის დიდი ნაწილი მიღებულია მრავალმხრივი და ორმხრივი დონორებისგან/პარტნიორებისგან ქვეყნისათვის პრიორიტეტული ინფრასტრუქტურული პროექტების დასაფინანსებლად. მთავრობის საგარეო ვალის პორტფელი შედგება შემდეგნაირად და ძირითადად შედგება გრძელვადიანი სესხებისგან - პორტფელის საშუალო შეწონილი საკონტრაქტო ვადიანობა შეადგენს 21.6 წელს, საშუალო შეწონილი ვადიანობა დაფარვამდე შეადგენს დაახლოებით 9.1 წელს, ხოლო მთავრობის საგარეო ვალის საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს 2.75%-ს.

მთავრობის ვალის სტრუქტურა 2025 წლის 31 აგვისტოს მდგომარეობით

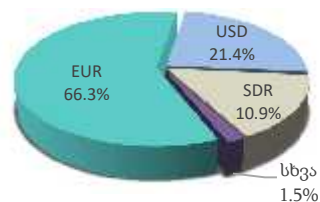

2025 წლის 31 აგვისტოს მდგომარეობით მთავრობის საგარეო ვალის პორტფელის 46.3% შედგება ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე კრედიტებისგან. ეს გარემოება ხელს უწყობს საქართველოს მთავრობის საგარეო ვალის მომსახურების პარამეტრების დაცულობას საპროცენტო განაკვეთების ეგზოგენური რყევებისგან და უზრუნველყოფს ვალის მომსახურების ხარჯების შენარჩუნებას დაბალ დონეზე.

საპროცენტო განაკვეთის ტიპი

სავალუტო კომპოზიცია

მთავრობის საგარეო ვალის სტრუქტურა - 2025 წლის 31 აგვისტოს მდგომარეობით

კრედიტორი	ვალუტა	ნაშთი ათასი აშშ დოლარი	ნაშთი ათასი ლარი	საპროცენტო განაკვეთის ტიპი	საპროცენტო განაკვეთი
მთავრობის საგარეო ვალი		8 752 515	23 584 527		
მრავალმხრივი კრედიტორები		6 661 089	17 948 970		
განვითარების საერთაშორისო ასოციაცია(WB - IDA)	SDR	434 037	1 169 555	Fixed	1.24%
რეკონსტრუქციის და განვითარების საერთაშორისო ბანკი(WB - IBRD)	EUR	260 560	702 104	Fixed	3.00%
	EUR	590 212	1 590 384	Euribor + VS	3.24%
	USD	900 370	2 426 136	Ref.Rate + VS	5.54%
სოფლის მეურნეობის განვითარების საერთაშორისო ფონდი (IFAD)	SDR	21 142	56 970	Fixed	1.22%
	SDR	1 781	4 799	(Ref.Rate + IBRD VS)/2	2.35%
	EUR	15 243	41 073	Euribor+VS	3.72%
საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (IMF EFF,MOF)	SDR	167 659	451 773	SDR Rate of Charge	3.51%
ევროკავშირი (EU)	EUR	155 172	418 125	Fixed	0.38%
ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკი (EBRD)	EUR	222 576	599 753	Euribor + 1%	3.11%
	EUR	2	6	Fixed	0.25%
აზიის განვითარების ბანკი (ADB)	SDR	328 536	885 273	Fixed	1.62%
	EUR	488 658	1 316 737	Fixed	1.26%
	EUR	1 249 422	3 366 694	Euribor + FS	3.00%
	USD	386 031	1 040 200	Ref.Rate + FS	5.32%
აზიის ინფრასტრუქტურის განვითარების ბანკი (AIIB)	USD	78 885	212 563	Ref.Rate + VS	6.16%
	EUR	146 663	395 199	Euribor + VS	3.08%
ევროსაბჭოს განვითარების ბანკი (CEB)	EUR	12 590	33 924	Fixed	2.17%
	EUR	3 674	9 900	Euribor + VS	2.61%
ევროპის საინვესტიციო ბანკი(EIB)	EUR	759 368	2 046 194	Fixed	1.99%
	EUR	433 586	1 168 340	Euribor + FS	2.49%
სკანდინავიური გარემოსდაცვის საფინანსო კორპორაცია (NEFCO)	EUR	4 924	13 268	Euribor + VS	4.20%
ორმხრივი კრედიტორები		1 591 426	4 288 257		
ავსტრია	EUR	10 623	28 626	Fixed	1.00%
თურქმენეთი	USD	211	569	Fixed	4.00%
გერმანია (KfW)	EUR	422 120	1 137 446	Fixed	0.98%
	EUR	172 538	464 921	Euribor + FS	2.76%
იაპონია	JPY	121 725	328 001	Fixed	0.72%
ქუვეითი	KWD	7 712	20 781	Fixed	2.67%
ამერიკის შეერთებული შტატები	USD	5 520	14 875	Fixed	2.21%
საფრანგეთი	EUR	528 240	1 423 394	Fixed	1.09%
	EUR	322 736	869 645	Euribor + FS	2.83%
ფასიანი ქაღალდები		500 000	1 347 300		
ევრობონდი	USD	500 000	1 347 300	Fixed	2.75%
საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი					2.75%

2026 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტი ითვალისწინებს საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებისა და უცხო ქვეყნების მთავრობების მიერ საქართველოსთვის გამოყოფილი გრძელვადიანი საინვესტიციო კრედიტების ათვისებას 1 421 750.0 ათასი ლარის ოდენობით და ევროზონდის რეფინანსირებით ვალდებულებების ზრდას 1 370 000.0 ათასი ლარის ოდენობით.

ასევე, ბიუჯეტის მხარდამჭერი რესურსის სახით 620 000.0 ათასი ლარის მობილიზებას:

- ✓ საქართველოს ადამიანური კაპიტალის პროგრამის ფარგლებში:
 - მსოფლიო ბანკიდან (WB) მისაღები სახსრები - 77,000.0 ათასი ლარის ოდენობით;
 - საფრანგეთის განვითარების სააგენტოდან (AFD) მისაღები სახსრები - 30,000.0 ათასი ლარის ოდენობით;
- ✓ ადგილობრივ დონეზე თანაბარი ხელმისაწვდომობის შესახებ სტანდარტის შესაბამის (CLEAR) წყალზე პროგრამის ფარგლებში აზიის განვითარების ბანკიდან (ADB) მისაღები სახსრები - 93,000.0 ათასი ლარის ოდენობით;
- ✓ მეორადი განათლების სექტორის განვითარების პროგრამის ფარგლებში აზიის განვითარების ბანკიდან (ADB) მისაღები სახსრები - 108,000.0 ათასი ლარის ოდენობით;
- ✓ რკინიგზის სექტორის რეფორმის პროგრამა, ქვეპროგრამა I-ის ფარგლებში აზიის განვითარების ბანკიდან (ADB) მისაღები სახსრები - 156,000.0 ათასი ლარის ოდენობით;
- ✓ ეკონომიკური სტაბილურობისა და სოციალური დაცვის ხელშეწყობის პროგრამა, ქვეპროგრამა 1-ის ფარგლებში აზიის განვითარების ბანკიდან (ADB) მისაღები სახსრები - 156,000.0 ათასი ლარის ოდენობით;

სახელმწიფო საგარეო ვალდებულებების მომსახურებისა და დაფარვისათვის საქართველოს 2026 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტით გათვალისწინებულია 3 643 000.0 ათასი ლარი, საიდანაც 2 875 000.0 ათასი ლარი წარმოადგენს ძირითადი თანხის დაფარვას, ხოლო 768 000.0 ათასი ლარი - პროცენტის თანხას.

საგარეო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა 2026 წლისთვის (პროგნოზი)

კრედიტორები	ვალდების დაფარვა	პროცენტი	ათასი ლარი
			სულ
ავსტრია	5 600.0	300.0	5 900.0
ქუვეითი	5 100.0	500.0	5 600.0
იაპონია	39 300.0	4 700.0	44 000.0
გერმანია	295 700.0	37 800.0	333 500.0
აშშ	4 200.0	200.0	4 400.0
საფრანგეთი	98 600.0	48 400.0	147 000.0
IDA	242 800.0	13 800.0	256 600.0
IBRD	133 100.0	229 800.0	362 900.0
IFAD	9 100.0	2 400.0	11 500.0
EBRD	100 900.0	25 900.0	126 800.0
EIB	84 500.0	79 900.0	164 400.0
ADB	366 000.0	209 000.0	575 000.0
IMF	94 000.0	14 300.0	108 300.0
EU	6 600.0	1 800.0	8 400.0
CEB	600.0	1 100.0	1 700.0
AIIB	16 500.0	30 600.0	47 100.0
NEFCO	2 400.0	700.0	3 100.0
ევროზონდი	1 370 000.0	66 800.0	1 436 800.0
სულ	2 875 000.0	768 000.0	3 643 000.0

მთავრობის საშინაო ვალი

2025 წლის 8 თვის განმავლობაში საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ განახორციელა 1 წლამდე ვადიანობის სახაზინო ვალდებულებების და 1 წელზე მეტი ვადიანობის სახაზინო ობლიგაციების გამოშვება. 2025 წლის 31 აგვისტოს მდგომარეობით სახაზინო ვალდებულებების და ობლიგაციების ბოლო აუქციონებზე დაფიქსირებულმა საშუალო შეწონილმა საპროცენტო განაკვეთებმა საწყისი ვადიანობის მიხედვით შეადგინა: 6 თვიანზე 7.2%, 12 თვიანზე 7.3%, 5 წლიანზე (ნარჩენი ვადიანობა 4 წელი) - 9.1%, 7 წლიანზე (ნარჩენი ვადიანობა 6 წელი) - 9.6%, 10 წლიანზე (ნარჩენი ვადიანობა 5 წელი) - 9.1%, 11 წლიანზე (ნარჩენი ვადიანობა 9 წელი) - 9.7%.

მთავრობის საშინაო ვალის ნაშთმა 2025 წლის 31 აგვისტოს მდგომარეობით შეადგინა 11 014.7 მლნ ლარი, აქედან 10 837.7 მლნ ლარი წარმოადგენს ნაშთს სახაზინო ვალდებულებების და ობლიგაციების ნაწილში, 170.8 მლნ ლარი - „ობლიგაცია სებ-სთვის და ღია ბაზრის ოპერაციებისათვის“ ნაწილში და საბიუჯეტო ორგანიზაციების სესხის სახით არსებულ ნაშთი - 6.1 მლნ ლარი.

ფასიანი ქაღალდების დაუფარავი მოცულობა ნომინალებში ვადის და ტიპის მიხედვით და საბიუჯეტო ორგანიზაციების სესხის სახით არსებული ვალის ნაშთი 2025 წლის 31 აგვისტოს მდგომარეობით

	ათასი ლარი
სულ	10,875,783.2
სახაზინო ფასიანი ქაღალდები	10,698,858.0
სახაზინო ვალდებულებები (1 წლამდე ვადის მქონე)	390,000.0
სახაზინო ობლიგაციები (1 წელზე მეტი ვადის მქონე)	10,308,858.0
სხვა ფასიანი ქაღალდები	170,846.0
ობლიგაციები ღია ბაზრის ოპერაციებისთვის	170,846.0
საბიუჯეტო ორგანიზაციების სესხის სახით არსებული ვალი *	6,079.2
<i>მ.შ. სამთავრობო სექტორისათვის მიკუთვნებული სახელმწიფო საწარმოები</i>	<i>5,954.3</i>

** საბიუჯეტო კოდექსში განხორციელებული ცვლილების შესაბამისად, გათვალისწინებულია სამთავრობო სექტორისათვის მიკუთვნებული სახელმწიფო საწარმოების სესხის სახით არსებული ვალი 2022 წლის დეკემბრიდან*

2026 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტი ითვალისწინებს 2026 წლის ბოლოს მდგომარეობით საშინაო ვალდებულებების წმინდა ზრდის საპროგნოზო მაჩვენებელს 1 800 000.0 ათას ლარის ოდენობით.¹

2026 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტი ასევე ითვალისწინებს სახელმწიფო ობლიგაციების ძირითადი თანხის დაფარვას (სებ-ის მიმართ ვალი) - 40 000.0 ათასი ლარის ოდენობით საქართველოს მთავრობის და საქართველოს ეროვნული ბანკის 2006 წლის 15 მაისის „საქართველოს მთავრობის საქართველოს ეროვნული ბანკისადმი დავალიანების დაფარვის ღონისძიებების შესახებ“ 2006 წლის 20 მარტის შეთანხმებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“ შეთანხმების შესაბამისად.

სახელმწიფო საშინაო ვალდებულებების პროცენტის მომსახურებისათვის საქართველოს 2026 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებულია 1 050 000.0 ათასი ლარი.

2026 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტით განსაზღვრული საგარეო და საშინაო ვალის პარამეტრები უზრუნველყოფენ სახელმწიფო ვალის მდგრადობის შენარჩუნებას საშუალოვადიან პერიოდში.

¹ 2024 წლიდან ფინანსთა სამინისტრო აქტიურად იყენებს ვალდებულებების მართვის (LMO) ოპერაციებს - გამოსყიდვა/გაცვლა. გაცვლა არ წარმოადგენს საკასო ტიპის ოპერაციას, შესაბამისად, ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული და დაფარული თანხები მოცემული იქნება სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშებში.

მთავრობის ვალის საპროგნოზო ზღვრული მოცულობა 2026 წლის ბოლოსთვის

ათასი ლარი

კრედიტორი	საპროგნოზო ნაშთი 31.12.2026
სულ მთავრობის საგარეო ვალის ზღვრული მოცულობა	25 405 514
მრავალმხრივი კრედიტორებისაგან	19 617 903
აზიის განვითარების ბანკი (ADB)	7 294 155
აზიის ინფრასტრუქტურის საინვესტიციო ბანკი (AIIB)	715 229
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	645 823
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	3 687 029
ევროკავშირი (EU)	422 265
მსოფლიო ბანკი (WB)	6 374 974
სოფლის მეურნეობის განვითარების საერთაშორისო ფონდი (IFAD)	97 446
საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (IMF)	322 640
ევროსაბჭოს განვითარების ბანკი (CEB)	44 355
სკანდინავიური გარემოსდაცვის საფინანსო კორპორაცია (NEFCO)	13 986
ორმხრივი კრედიტორებისაგან	4 417 611
ავსტრია	21 184
საფრანგეთი	2 344 894
გერმანია	1 723 642
იაპონია	305 606
ქუვეითი	14 929
თურქმენეთი	578
ამერიკის შეერთებული შტატები	6 776
სხვა საგარეო ვალდებულებები	1 370 000
ევრობონდი	1 370 000
მთავრობის საშინაო ვალის ზღვრული მოცულობა	13 166 920
სხვადასხვა ვადის სახელმწიფო ობლიგაციები ღია ბაზრის ოპერაციებისთვის	112 846.0
ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ვალდებულებები	349 555.7
ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	12 699 523.2
საბიუჯეტო ორგანიზაციების სესხის სახით არსებული ვალი	4 995.2
სულ მთავრობის ვალის ზღვრული მოცულობა	38 572 434

ცხრილში გამოყენებულია 2025 წლის 22 სექტემბრის გაცვლითი კურსი: 1 EUR = 3.2234 GEL; 1 SDR = 3.7626 GEL; 100 JPY = 1.8521 GEL; 1 KWD = 8.9735 GEL; 1 USD = 2.7405 GEL.